

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

İBNU'L-HABBAL EL-BA'LÎ

(H.672-744)

“en-Nasihatu'l-Muhtassa”

(Öğrencisine Nasihat)

Tercüme

Mehmet Emin Akın

İBNU'L-HABBAL EL-BA'LÎ^[*]

(H.672-744)

“en-Nasihatu'l-Muhtassa”

5 Mart 2011

mehmeteminakin.com

^[*] Ebu İshak İbrahim İbn Abdirrahîm İbn Ali İbn Hatim (h.672-744)

بسم الله الرحمن الرحيم

لا حول و لا قوة إلا بالله العزيز الحكيم و هو حسبنا الله و نعم الوكيل

الْحَمْدُ لِلّٰهِ تَحْمَدُهُ ، وَ نَسْتَعِينُهُ ، وَ نَسْتَغْفِرُهُ ، وَ نَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنْ شُرُورِ انْفُسِنَا ، وَ سَيِّئَاتِ
اعْمَالِنَا ، مَنْ يَهْدِ اللّٰهُ ، فَلَا مُضِلَّ لَهُ ، وَمَنْ يُضِلِلْ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَ نَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا
اللّٰهُ

وحده لا شريك له وَ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَ رَسُوهُ صَلَّى الله عليه و سلم تسليما كثيرا

Ey Aziz kardeşim!

Allah sana da bize de kalplerimizi ve azalarımızı korumada yardım eylesin. Zira Hadiste buyurulduğu gibi,“Din” nasihattır. Sen biliyorsun ki, senin için dinin emrinin tamamı için seni kendi nefesine tercih ettiğimdir.

La Havle vela Kuvvete İlla Billah.

Bil ki, hayrın kapıları çoktur. Takva kelimesinin hakikatına daima sahip çıkmak en cami’ bir kelimedir. Ancak buna rağmen, senin gönlünde taşıdığın ve zahir olan bazı ahvalinden anladığım ve benim nezdimde de kesinleştiği kadarıyla, seninle bu konuyu konuşurken biraz ayrıntılı olarak konuşmak istiyorum..

Allah doğruyu söyleyendir ve O’dur hidayet yoluna erdiren.

O’ndan dileğimiz; bizi hakka delalet eden yolu tutmaya iletmesi, dünya ve ahirette hüsrânımıza sebep olacak şeylerden bizi korumasıdır. Cömert ve kerîm olan O’dur.

İlk Nasihatım: Bil ki; dünyada senin en değerli şeyin kalbin ve vaktindir. Eğer sen kalbini; geçici olan hazzlardan korumaz ve vaktini

Allah'ın kuvvetiyle yüksek derecelere ulaştıracak alanda değerlendirmezsen, hayatında işlediğin bütün hayırların heba olur gider ve hayatının maksadı elinden çıkar gider.

Hadisi Nebevî'de buyurulduğu gibi;

“ Beş şeyi, beş şeyden önce ganimet bil (koru, sahip ol): İhtiyarlığın gelmeden gençliğinin kıymetini, hastalığından önce sağlığının kıymetini, işlerin çoğalmadan boş zamanının kıymetini, ölümünden önce hayatının kıymetini, ahiret gelmeden dünyanın kıymetini..”¹

Bir başka hadiste de şöyle denir:

“İki nimet vardır ki; insanların çoğu bu iki nimette aldanmışlardır: sağlık ve boş vakit.”²

Öyleyse, sen zahirinin muhasebesini ve batınının murakabesini yap ki, değerleri olan yüce hazinelere kavuşasın ve yüce gayeye ulaşasın.

Bil ki: ilim ehlinin ıstılahında “muhasebe” insanın yedi azasına mahsustur: Göz, kulak, dil, burun, ferc, el ve ayak.

Murakabe ise, insanın kalbinden geğen batınî (içsel) duygulara dairdir.. Öyleyse sen, bu iki hududu iyi bekle, orada ribat tut. Bu iki makamı geręekleřtirmek için çok gayret göster.

Benim bu nasihatım; ne sözü fazla uzatmaya ve ne de mecali genişletmeye tahammül eder. Senin için önemli olan, ,burada zikredeceğim bazı nktelerdir buna dikkat et ve bundan istifade etmeye alış.

Müminlerin Emiri Osman (*radiyallahu anhu*) vnme babında dedi ki:

¹ Hadis Amr İbn Meymun'dan rivayet edilmiştir. Bu hadislerin tamamı; hayat, sağlık, boş zaman, gençlik şeklinde varid olmuştur. (en-Nesaî, el-Hâkim: *el-Mustedrek*: c.4(306) Başka rivayetlerde ise, “zenginlik” “boş vakit” ve gençlik” geçer.

² Buhari, *Sahih*: c.8,s.109 (F. El-Barî) Abdullah İbn Mes'ud'dan. et-Tirmizî ve en-Nesaî de bu hadisi rivayet etmişlerdir.

“Ben -cahiliyyede- ne şarkı söyledim ve ne de boş kuruntularla kendimi avuttum”

Sen sen ol, hayalini amellerinde hâkim kılmaktan, uzun emel besleyerek ümitlerin dalgalarına kendini kaptırmaktan uzak dur. Senin geçmiş hakkında ve daha gelmemiş olan şeyleri düşünmen, senin içinde bulunduğun vakitte yapman gerekenden seni alıkoyar” diyen darb-ı meselden kendine ibret al!

Bu çok özlü bir sözdür. Bunun manasını kalbine yaz ki, İnşaallah sana Rabbine gerçeğiyle ibadet etmenin kapısı açılsın. Şirkin bilinemeyecek kadar ince olanlarından sakın, çünkü bu öldürücüdür. Bilinen bir gerçektir ki, tevhid; en büyük bir makam ve şirk de helak edici günahların en büyüğüdür.

Sana söylediğim bu sözler “mücmel” olan sözlerdir. Bunu gerçekleştirmeye ömürler yetmez. Bu makamın kemalinin zirvesine tırmanmaya küçük olanlar ulaşamadığı gibi, büyüklerin çoğu da ulaşamamışlardır.

Tevhid; Kur’an’ın çekirdeği, Şeriat’ın nizamı ^[*] Hanefilik milletin gerçek manası ve Muhammedî davetin hülasasıdır.

Allah’ın ilk Halîli, İbrahim (as) Mancınıkın kefesine konunca, “Hasbiyallahu ve ni’mel-vekîl” dedi. Melekler, İbrahim’in ateşe atılacağı anda büyük bir feryadda bulundular; “Rabbimiz, senin sevgili dostun İbrahim, ateşe atılıyor. Senin yeryüzünde bugün ondan başka bir dostun yok” dediklerinde Cibril (as) ona gelip “Ey İbrahim senin bir ihtiyacın var mı?” dedi.

İbrahim (as) Sana gelince hayır. Böylece İbrahim tevhidi tecrîd etti ve tefrîdi gerçekleştirdi.

O böyle yapınca ve el-Vâhid olan Allah’ı “tefrîd” edince, Allah Azze ve Celle de ona sahip çıktı ve ateşi ona serin ve selamet kıldı.

[*] Gerdanlıkta incilerin üzerine dizildiği ipe de denir.

Bilirsin ki, yaratmaya ve ilk kez icad etmeye Allah'tan başka kimsenin gücü yetmez. Hakeza Rububiyet'in bütün hususiyetleri de böyledir; fayda verme, zarar verme, yoktan bağış, menetme, diriltme, öldürme, nimetleri gece gündüz kesintisiz olarak kullarına verme, duaya icabet, düşmanlara karşı nusret verme de böyledir.

مَا يَفْتَحُ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا وَمَا يُمْسِكُ فَلَا مُرْسِلَ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

"Allah'ın insanlara açtığı hiçbir rahmet olmasın ki tutup alıkoyacak bir kimse yoktur. O'nun tuttuğu[nu] ise, O'ndan sonra salıverecek de kimse olmayacaktır. O, Azîz'dir Hakîm'dir."

(Fatır:2)

أَمَّنْ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَمَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَلِلَّهِ مَعَ اللَّهِ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

"Yoksa, başlangıçta yaratmayı yapan, sonra onu tekrarlayan ve sizi gökten ve yerden rızıklandıran mı? Allah ile birlikte başka bir ilâh mı var!? De ki, "Eğer doğru söyleyenler iseniz kesin delilinizi getirin."

(Neml:64)

أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ أَلِلَّهِ مَعَ اللَّهِ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ

"Yahut kendisine dua ettiği zaman zorda kalmışa cevap veren ve başa gelen kötülüğü kaldıran, sizi yeryüzünün halifeleri kılan mı? Allah ile birlikte başka ilâh mı var!? Çok az hatırlıyorsunuz! "

(Neml:62)

Bu ayetlerin hepsi, tevhid ayetlerinin, en celil ve Allah'ın sıfatlarını açıklamaya delalet eden en büyük ayetlerdir. Onun yarattığı kullarının hiç birisi bu sıfatlara sahip değildir.Çünkü bu

ayetlerin hepsi de “Kim ki” diye başlar ve “Allah’la birlikte bir başka ilah mı var ?” diye biter.

Dinde aşırı gitmekten sakın! Zira bu, Salih olan insanların değerini düşürmekten daha şerlidir. Dinde aşırı gitme de, salih insanların kadrini düşürmeye çalışmanın ikisi de apaçık bir sapıklıktır. İnsanların değerini alçaltmaya çalışmak, insanlığa karşı bir düşmanlık olduğu gibi, Din’de aşırı gitme de, Allah’ın ilahlık hakkına karşı düşmanlıktır. Tıpkı Allah’ın sıfatlarını “iptal” etmenin “temsîl”den daha şerli olması gibi. Hâlbuki hem “ta’tîl” hem de “temsîl” küfrdür. Temsîl, Allah’ın sıfatlarında bir eksiklik olduğunu söylemektir; ”ta’tîl” ise, “âdem”i (yokluğu) gerektirir. Vücut ne olursa olsun, âdemden daha hayırlıdır.

Ümmetin kalbinden, dinde aşırı gitmenin eserini silebilmek için Rasulullah’ın *(sallallahu aleyhi ve sellem)*

şu sözün hatırlayalım:

“Nasranîlerin Meryemoğlu İsa’yı aşırı yücelttikleri gibi beni yüceltmeyin Ben ancak bir kulum. Abdullah ve Rasulü deyin”³

Bir adam gelip O’na *(sallallahu aleyhi ve sellem)*; “Allah istedi sen de istedin” deyince; dedi ki:

“Beni Allah’a denk mi tuttun? Gerçekte, ancak Allah diledi.”

Sonra dedi ki:

“Vallahi, ben kimseye ne bir şey verebilirim ve ne de gelecek olanı engelleyebilirim. Ben ancak taksim ediciyim. Bir şeyi nereye koymama emredildiyse öyle yaparım.”⁴

Rasulullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* Nebi, melek, kul ve rasul olarak seçme hakkının olduğu söylendiğinde; Sanki istişare eder gibi Cibri’le baktı. O da ona dedi ki:

“Ey Muhammed! Rabbim için tevazu’u göster”

³ Buhari, *Sahih*: c.4,s.204

⁴ Buhari, *Sahih*: Kitabu’-ilm:13

“Evet, kul ve rasul olmayı seç” dedi.⁵

هَذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ

“İşte bu bizim ihsanımızdır. Artık sen de (istediğine) hesapsızca ver yahut verme” dedik.

(Sad:39)

Yani istediğine ver ve istediğinden engelle, biz sana hesap sormayacağız. Kul Rasul kendisine emredileni yapar.

Bak şu ayet ne diyor?

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ

“Şüphesiz sen sevdiğin kimseyi doğru yola iletemezsin. Fakat Allah, dilediği kimseyi doğru yola eriştirir. O, doğru yola gelecekleri daha iyi bilir.

(Kasas:56)

لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ

“Bu işte senin yapacağın bir şey yoktur. Allah, ya tövbelerini kabul edip onları affeder, ya da zalim olduklarından dolayı onlara azap eder.

(Al-i İmran:128)

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبِ

لَا سَتَكُنْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

“De ki: “Allah dilemedikçe ben kendime bir zarar verme ve bir fayda sağlama gücüne sahip değilim. Eğer ben gaybı biliyor olsaydım, daha çok hayır elde etmek isterdim ve bana kötülük dokunmazdı. Ben inanan bir kavim için sadece bir uyarıcı ve bir müjdeciyim.”

(A’raf:188)

⁵ Ahmed İbn Hanbel, el-Bezzar, *Mecmau’z-Zevaid*: c.9/21)

Eğer sen, aşağıdaki ayetlerde buyurulduğu gibi; O (sav); insanların seyyidi ve insanlarla Allah arasında makamı en yüce olan insandır, O'nun Rabbi onu bu makama koymuştur.” dersin

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ

“Sana bîat edenler ancak Allah’a bîat etmiş olurlar...”

(Feth:10)

Hakeza;

مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّى فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِظًا

“Kim peygambere itaat ederse, Allah’a itaat etmiş olur. Kim yüz çevirirse, (bilsin ki) biz seni onlara bekçi göndermedik.”

(Nisa:90)

Ayet-i kerimesinde de böyle buyurulur.

Peki, o zaman bu makamda vasıtanın manası nedir?

Çok kısaca sana bunu açıklayayım.

Bil ki: Allah sana yardım etsin.Bu bab, biraz daha ayrıntıya ihtiyaç duymaktadır.

Kim mutlak ma’nada Allah ile kulları arasındaki vasıtaları (elçileri) inkâr ederse kafir olur. Bunu inkar eden “risalet”i de inkâr etmiştir.

Allah Azze ve celle şöyle demiştir:

وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا

“...Rasul size ne verdiyse onu alın, neyi de size yasak ettiyse ondan vazgeçin.”

(Haşr:7)

Kim de bunu (vasıta oluşu) her şeyde kabul ederse, apaçık bir dalalete düşmüş ve açık bir hüsrana uğramıştır.

Helal ve Haram konusuna, namaz ve dinin diğer vaciplerine, müstehab olana ve haram kılınanlara, mekruh ve mübah olana gelince, bunun hepsi vasıtaya ihtiyaç duyar. Çünkü Cibril (as) bile bir vasıtaadır. Vahyi tebliğ etmiştir.

Ma'sum olan Rasul de (*sallallahu aleyhi ve sellem*); insanları uyarmış ve müjdelemiştir.

İslamın evvelleri de bu dini korudular ve bize ulaştırdılar. Hakeza..Bu konu meşhurdur, bilinir.

Fakat Rububiyet hususiyetlerine; yaratma, rızık verme, duaya icabet etme vb. hususlara gelince; Allah Azze ve Celle bizzat kendisi bunu yapar bu konuda O'nunla kulları arasında ne bir yakın melek ve ne de gönderilmiş olan bir rasul vardır.

خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ

“...O, her şeyin yaratıcısıdır.”

En'am:102

هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرُ اللَّهِ

“O'ndan başka bir yaratıcı var mıdır?”

Fatır:3

إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ

“Şüphesiz Allah rızık verendir, güçlüdür, çok kuvvetlidir.

(Zariyat:58)

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ

“Yeryüzünde hiçbir canlı yoktur ki, rızıkı Allah'a ait olmasın. Her birinin (dünyada) duracakları yeri de, (öldükten sonra) emaneten konulacakları yeri de O bilir. Bunların hepsi açık bir kitapta (Levh-i Mahfuz'da yazılı)dır.”

(Hud:6)

وَمَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ

“...ve sizi gökten ve yerden rızıklandırıran mı?”

Neml:64

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا مِنْ شِرْكٍَ وَمَا لَهُ مِنْهُمْ مِّنْ ظَهِيرٍ {22} وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ عِنْدَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ حَتَّىٰ إِذَا فُزِّعَ عَنْ قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا الْحَقُّ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ {23}

“(Ey Muhammed!) De ki: “Allah’ı bırakıp da ilâh olduklarını iddia ettiklerinizi çağırın. Göklerde ve yerde zerre kadar bir şeye sahip değildirler. Onların yerde ve gökte hiçbir ortaklıkları yoktur.

Allah’ın onlardan bir yardımcısı da yoktur. Allah katında, O’nun izin verdiği kimseden başkasının şefaati yarar sağlamaz. (Şefaati için izin verilip de) kalplerinden korku giderilince birbirlerine, “Rabbiniz ne söyledi?” diye sorarlar. Onlar da “Gerçeği” diye cevap verirler. O, yücedir, büyüktür. ”

(Sebe’:22,23)

Nasranîler, İsa’ya Yahudiler de Uzeyr’e dua edince, bir diğer kavim de meleklerle dua edince, selefın bir kısmının dediği gibi, Allah Azze ve Celle şu ayete indirdi.

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِّنْ دُونِهِ فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفَ الضُّرِّ عَنْكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا {56} أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا {57}

“De ki: “Onu bırakıp da ilâh diye ileri sürdüklerinizi çağırın. Onlar, başınızdaki sıkıntıyı ne kaldırabilirler ne de değiştirebilirler.”

Onların yalvardıkları bu varlıklar, “hangimiz daha yakın olacağız” diye Rablerine vesile ararlar. O’nun rahmetini umarlar, azabından korkarlar. Çünkü Rabbinin azabı gerçekten korkunçtur.”

(İsra:56,57)

Allah Azze ve Celle dua edenlere **“salihler”** adını verdi. Çünkü onlar, rablerine “vesile” edinmeyi istiyorlar; O’ndan korkup O’ndan arzu ediyorlar.

Allah, buna rağmen, onların icabet etmeye bir güçleri olmadığını müşrikler ve onların ellerinde olan köleleri, bu ayetteki “nehy”in sadece putlara ve diğer heykellere ait olduğunu zannetmesinler diye beyan etti.

Ve salihlere gelince, onlara **-“an zahri’l-ğayb”** (ardlarından dua etme müstesna)- onlardan da ğaybî olarak yardım istenebileceğini ve onlara tevekkül edilebileceğini zannetmesinler, zira bu hususiyetler Rububiyyetin hususiyetlerindendir.

Allah, Rasul’ünü **(sallallahu aleyhi ve sellem)** şirkten ve sayılamayacak kadar çok şubelerinden söz etti.

İşte tevhidi bu şekilde “tecrîd” apaçık ortaya koyma, İslam dininin aslıdır. Bunda tereddüt etmeden sebat et inşallah doğru yola erişisin.

Burada meseleyi anlaşılırsın diye zihinlere yaklaştırmak için bir kaç söz söylemek istiyorum.

Allah sana da bizlere de yardım etsin.

Bil ki mü’min; gecenin tenhâlığında sesler kesildiğinde ve gözler uykuya daldığında, Allah’a açık ve gizli yalvarıp dua ettiğinde, Rabbinin kendisini duyduğunu, onun kendi işini düzenlediğini, istediklerinin hepsini vermeye kadir bir Rabbi olduğunu bilir.

Hakeza aynı, kişi geceleyin kalksa ve insanların çoğunun yaptığı gibi, mesela; “Ey efendim Şeyhim, ben yanıdayım ve

senin huzurundayım, Allah için benim için bir şey, ya da Rabbinden benim için şunu şunu iste veya insanların bu zamanlarda birçoğunun âdeti olduğu üzere, velev ki çok uzak mesafelerden de olsa; o şeyhin kendisinin ne halde olduğunu bildiğine inansa ve bunun -dinen- istenen bir amel olduğunu itikad etse yahut bunun nefislerde çok faydalı semerelerinin olduğuna kanaat etse, insan şeyhinde bu ve benzeri hallerde onun gaybı bildiğini, işittiğini, istediğini takdir ettiğini ve işleri düzene koyduğunu söylerse acaba bu insan Rububiyyetin hakikatı ve ulûhiyyetin hakikatı olarak bu babda rabbine ne bırakmıştır?

Eğer o kimse buna kesin olarak iman etmeseydi, onun bu söyledikleri sair hallerde abes olan bir söz, ya da ibadetlerle istihza etme gibi bir şey olur ki, bunu da akıl sahibi olan hiçbir kimse iyi görmez

Bunu i'tikad eden gerçekte, Allah'ın vahdaniyetinin azametini kullardan bir kula tahsis etmiş olması sebebiyle hüsrana uğramıştır.

Bu zamanımızda insanların birçoğu, bu büyük musibetin farkında değildir. Bu zamanlarımıza dinde sapkınlık ve fasid olan adetler galebe çalmıştır.

Şikayetimiz ancak Allah'adır. Ancak O'ndan yardım istenir ve ancak O'na tevekkül edilir.

La havle ve La kuvvet İlla Billah

Allahu Teâla tevhidi “tecrîd” hususunda şöyle demiştir:

وَمَا بِكُمْ مِّنْ نُّعْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ

“Size ulaşan her nimet Allah’tandır. Sonra size bir sıkıntı ve zarar dokunduğu zaman yalnız O’na yalvarır yakarırsınız.”

(Nahl:53)

وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ

“Allah, bunu size sırf bir müjde olsun ve kalpleriniz bununla yatışsın diye yaptı. Yardım ve zafer ancak

mutlak güç sahibi, hüküm ve hikmet sahibi Allah katındadır.”

(Al-i İmran:126)

قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ

“De ki: “Göktekiler ve yerdekiler gaybı bilemezler, ancak Allah bilir. Onlar öldükten sonra ne zaman diriltileceklerinin de farkında değildirler.”

(Neml:65)

İlk Allah dostu “halîl” İbrahim (as) daha önce de geçtiği gibi, onun tevhidi nasıl “tecrîd “ eydiğini anlattık. Fakat, ekmel olan Allah’ın Halîli Muhammed’in (sav) bu konuda makamının kemali ve yüceliği sayılmakla bitmez. Biz burada sadece, O’nun bu makamının kemaline misal olması için bir kaç hususa işaret etmekle yetineceğiz.

Bir gazvede kafirlerin en güçlüsü, Rasulullah’ın (sav) ashabının dinlenmek için dağıldıkları bir vakitte onlardan az uzakta bir yerde şiddetli sıcağın korunmak için bir ağacın altında tekbaşına uyuyordu. Bu kafir savaşçı, Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) uykudayken gelip onun başında durdu ve kılıcını kınından sıyırırken Rasulullah gözlerini açtı. Dedi ki bu kafir:” Ey Muhammed, kim şimdi seni öldürmeme mani olabilir? “ Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) hemen, **“Allah”** dedi. Bunu duyar duymaz kafirin elindeki kılıç yere düştü. Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) bir sıçrayışta ayağa kalktı ve hemen o kafirin kılıcını kaptı. Bu sefer de, Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) ona; “peki, şimdi kim seni öldürmeme engel olabilir?” dedi. Kafir ne diyeceğini bilemedi. Tevhid’in yolunu bulamadı. Aksine korktu ve bocaladı. Sonra dedi ki Ya Muhammed, kılıcı alanların ne hayırlısı ol!

Rasulullah ona dedi ki: İslama gir selamet bul. Dedi ki: “Dinimden ayrılamam, fakat sana söz veriyorum, bundan sonra asla sana karşı savaşmayacağım” deyince onu serbest bıraktı.

Bu adam kavmine gidince, onlara dedi ki:

“Ben size insanların ne hayırlısının yanından geliyorum,

Eğer ben ona güç yetirebilseydim, onu affetmez öldürürdüm.”⁶ dedi.

İnsanların mutlak biçimde en hayırlısı Muhammed'dir
(*sallallahu aleyhi ve sellem*) sonra da İbrahim.

AllahuTeâla kitabında;

مِلَّةَ آبَائِكُمْ إِبْرَاهِيمَ

“...Babanız İbrahim’in dinine uyun.”

(Hac:78)

Yine şöyle buyurdu:

دِينًا قِيمًا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

“Hakk’a yönelen İbrahim’in dinine iletti. O, Allah’a ortak koşanlardan değildi.”

(En’am:161)

ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنْ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

“Sonra da sana, “Hakka yönelen İbrahim’in dinine uy. O, Allah’a ortak koşanlardan değildi” diye vahyettik.”

(Nahl:123)

Selamet, İslam’da, İslam; zahirde ve batında gerçekten Allah’a teslim oluşun adıdır.

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ
اللَّهَ كَثِيرًا

⁶ Buhari, *Sahih*., Ahmed İbn Hanbel

“Andolsun, Allah’ın Rasûlünde sizin için; Allah’a ve ahiret gününe kavuşmayı uman, Allah’ı çok zikreden kimseler için güzel bir örnek vardır.”

(Ahzâb:21)

Allah Azze ve Celle yine şöyle buyurdu:

وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ

“Kim İslâm’dan başka bir din ararsa, (bilsin ki o din) ondan kabul edilmeyecek ve o ahirette hüsrana uğrayanlardan olacaktır. ”

(Al-i İmran:85)

İnsanların sana teşekkür etmeleri ve kötölemelerinin üzerinde durmamandır. Zira bu, insanı, Allah’a sığınmanın hakikatinden ve Tevhid’in cümlesinden; insanı uzaklaştırır. Ah ne kadar güzeldir, bu hakikatın zevkine varmak!

Allah Azze ve Celle buyurdu ki:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهَ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ {54}

“Ey iman edenler! Sizden kim dininden dönerse, (bilin ki) Allah onların yerine öyle bir topluluk getirir ki, Allah onları sever, onlar da Allah’ı severler. Onlar mü’minlere karşı alçak gönüllü, kâfirlere karşı güçlü ve onurludurlar. Allah yolunda cihad ederler. (Bu yolda) hiçbir kınayıcının kınamasından da korkmazlar. İşte bu, Allah’ın bir lütfudur. Onu dilediğine verir. Allah, lütfu geniş olandır, hakkıyla bilendir. ”

(Maide: 54)

Ben sana haber vermiştim; Üstadımız Takiyuddin Ebu’l-Abbas Ahmed İbn Teymiyye Allah onu te’yid etsin bana; hicri 703 yılında şu belîğ vasiyette bulunmuştu:

“Sözlerinle ve amellerinle, asla insanların rızasını kazanmayı isteme. Zira insanların rızası asla sonu gelmeyecek olan bir hedeftir. Bugün insanları razı edersin, onlar da bundan ötürü sana teşekkür ederler, yarın, onlara kızarsın, bu kez de sana gazap ederler. Böylece senin ömrün olanların teşekkürlerini beklemeye ve onların kınamalarının üzerinde durmakla geçer. Hâlbuki bu her ikisinin de hiçbir hakikatı yoktur.

Senin yapman gereken, Allah’a itaat olan bir şey karşına çıkarsa, bunu işle, velev ki bunun karşısında bin kişi seni kınasa da! Zira Allahu Teâlâ, seni onların şerrinden koruyacaktır.

Aişe’den (r.anha) sabit olan; “mevkuf” ve “merfu” olarak rivayet edilen bir hadiste Nebi (sav) şöyle dedi:

“Kim, Allah’ı razı etmek için insanların kızmalarını göze alırsa, Allah da onu razı eder ve insanların sıkıntısına karşı ona yeter.”⁷

Eğer karşına Allah’a isyan olan bir iş çıkarsa, bunu işlemekten sakın sonra tekrar sakın! Sen sen ol, o işi asla yapma, velev ki bunu yaptığında bin kişi sana teşekkür edecek de olsa. Bunu da Rasulullah’ın (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şu sözüne uyarak yap;

“Kim Allah’ı gazaba getirmek pahasına da olsa insanları razı eden bir işi yaparsa, bir gün onu medhedenler onun düşmanı oluverirler.”

Bir diğer lafızdaki rivayette de:

“Allah, onu onlara bırakır, onlar ise, Allah’a karşı ona asla hiçbir yardımda bulunamazlar”⁸

Ben, bütün ömrümde; Allah biliyor ki, bu vasiyetle amel etmem sebebiyle çok faydalar gördüm.

Allah, kalplerimizi kendi itaati ve sevgisi üzere bir araya getirsin. O’dur cömert ve kerîm olan..

Burada sana çok özlü bazı sözler söylemek istiyorum. Bunların sana fayda vermesini istiyorum. Zamanın azlığından, bunu kemaliyle tamamlayamadım. Sen sen ol; arzu ve korku cenahı

⁷ el-Halilî, *Tahricu Ehâdisi’l-İhya*: 3134

⁸ et-Taberanî, Ebu Nuaym

üzere ve Allah’a olan sevgiyi hakikatiyle haya üzere yaşayarak O’nun yolu üzere ol!

Zira kim, hayâyı ve edebi kendisine arkadaş edinmezse, çok saçmalar ve çok ahdini bozar.

İbadetlerini, sevgi ve ta’zîm üzere, içindekini güzel bir şekilde murakabe ederek Rabbinin seni gördüğünü bilerek yap. Çünkü O, seni görmektedir. Hiçbir an Allah’tan gafil olma!

Zamanını, faydası olmayan amellerle geçirmekten boşa harcamaktan sakın, böyle bir mümini ömrünün hiçbir kıymeti yoktur.

Sözlerinin ve amellerinin tamamında ve ahvalinin hepsinde Sünnet’e sarıl.

Zira Sünnet’e ittiba’ etmek, arzu edilen saadettir. Ömrün gayesi de budur. Allahu Teâla dedi ki:

وَإِنْ تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا

“...Eğer ona itaat ederseniz doğru yola erersiniz..”

(Nur:54)

Bu sakınmaya rağmen, sen sen ol salih amel işlerken bile, Allah’ı unutma, bilakis daima O’nun gözetiminde olduğunu ve sana her an şahid olduğunu düşün. Zira amel işleyenlerin birçoğu, halle meşgul olurken, halleri değiştirenden ve hikmetle meşgul olurken, Hakîm olandan gafil oluyorlar.

Bu çok büyük bir engeldir. Kim ahirette ebedi saadeti istiyorsa, ibadetin eşiğinden ayrılmasın. Bunun ayrıntıları çoktur fakat bu kadarıyla yetiniyorum.

Lüzumsuz sözden, yemekten ve giyimden sakın.

Buharî’nin ibn Ömer’den rivayet ettiği bir hadiste; şöyle der:

“Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) omuzlarımdan tuttu ve dedi ki:

Ey Abdullah, kendini dünyada bir garip gibi veya bir yolcu gibi gör.”

İbn Ömer (ra) şöyle diyordu:

“Akşamladığında sabaha çıkacakmış gibi kendinle konuşma.Sabahladığında da; akşama çıkacakmış gibi, kendinle konuşma. Sağlığın için olanı al, hayatından da ölümün için gerekeni al.”

Kağıt, bundan daha fazlasını yazmama müsaade etmiyor.

Allah, seni de beni de yolların en güzeline iletsin. Zira O’dur cömert olan, O’dur şefkatli, ve bol ikram sahibi olan..

Hasbunallahu ve ni’mel-vekîl